

Protokoll för sammanträde 11 mars 2022

Svenska Nationalkommittén för Globala Miljöförändringar
Plats: TEAMS on-line möte

Närvarande ledamöter:

Anne-Sophie Crepin, Beijer Institut, <annesophie.crepin@beijer.kva.se>

Eva Friman, Uppsala Universitet, <eva.friman@swedesd.uu.se>

Katarina Gårdfeldt, Polarforskningssekretariatet <Katarina.Gardfeldt@polar.se>

Helena Nordenstedt, Karolinska Institutet, KI <helena.nordenstedt@ki.se>

Åsa Persson, SEI <asa.persson@sei.org>

Henrik Smith, LU <henrik.smith@biol.lu.se>

Jan Karlsson, UmU <jan.p.karlsson@umu.se>

Björn-Ola Linnér, LiU <bjorn-ola.linner@liu.se>

Mats Målqvist, UU <mats.malqvist@kbh.uu.se>

Victoria Wibeck, LiU <victoria.wibeck@liu.se>

Jan Pettersson, GU <janp@chem.gu.se>

Nina Wormbs, KTH <nina.wormbs@abe.kth.se>

Marie Stenseke, <marie.stenseke@geography.gu.se>

Annica Ekman, SU <annica@misu.su.se>

Jesper Stage, LTU <jesper.stage@ltu.se>

Karin Bäckstrand, SU <karin.backstrand@statsvet.su.se>

Anders Lindroth, klass V <anders.lindroth@nateko.lu.se>

Christian Azar, Chalmers <christian.azar@chalmers.se>

Mats Eriksson, SIWI <Mats.Eriksson@siwi.org>

Ej närvarande, meddelat förhinder

Gesa Weyhenmeyer, klass V, Uppsala Universitet <Gesa.Weyhenmeyer@ebc.uu.se>

§1. Mötets öppnande

Katarina Gårdfeldt förklarade mötet öppnat och hälsade alla hjärtligt välkomna.

§2. Val av mötessekreterare

Mats Eriksson valdes till mötessekreterare.

§3. Val av justeringsperson

Marie Stenseke valdes till justeringsperson.

§4. Fastställande av dagordning

Nina Wormbs anmälde en övrig fråga till dagordningen. Dagordningen fastställdes.

§5. Godkännande av föregående mötesprotokoll

Föregående mötesprotokoll godkändes.

§6. Presentationsrunda, förväntningar (I) (40 min)

Styrelsemedlemmarna presenterade sig själva och sin bakgrund.

§7. Hemsidan: Uppdatering m.a.p. nya medlemmar samt ny hemvist (D) (5 min)

En nationalkommitté måste inte ha en hemsida, men kommittén har valt att ha en sådan. Katarina bad om kommentarer kring om hemsidan behövs eller ej. Mats Eriksson m.fl. tyckte att det är bra att ha en hemsida. Det är ett ansikte utåt och ger möjlighet att ta del av kommitténs sammansättning och information om dess arbete.

Den som har varit ansvarig för hemsidan har nu avgått och vi behöver flytta över hemsidan till någon annan villig. Mats Målqvist åtog sig att ta över ansvaret för hemsidan. Katarina Gårdfeldt skriver till Margareta Johansson om att SWEDESD (Mats Målqvist) tar över ansvaret för hemsidan. Det första uppdraget blir att uppdatera biografier och fotografier över kommitté-ledamöterna.

Mats Målqvist skriver mejl till alla ledamöterna och ber att få in en biografi med foto att lägga upp på hemsidan.

§8. Stående punkt; Information från International Science Council (ISC) (I) (5 min)

Åsa Persson berättade att KVA är medlem i ISC. ISC har en överordnad roll. Huvudkontor med sekretariat i Paris. Vi försökte lära oss mer om vad vi kan göra tillsammans med ISC under förra året. Future Earth är ett av ISC programmen, men de har flera. ISC vill gärna se engagemang kring utlysningar och andra möjligheter och aktiviteter. I Sverige informerar de ffa KVA som är främsta kontaktpunkten. Ann-Sophie Crepin kontaktade KVA och fick höra att ganska mycket information kommer till dem från ISC. Nationalkommittén har intresse av att i högre grad ta del av den befintliga informationen. ISC kan också vara en kanal för Nationalkommittén att nå ut med information.

§9. Stående punkt Future Earth (FE): Finns intresse hos kommitténs nya medlemmar för att koppla till globala FE? (B) (10 min)

Marie Stenseke anmälde intresse att vara kontaktperson för FE så som nybliven styrelsemedlem för Stiftelsen Future Earth Sverige. Jan Pettersson är suppleant i styrelsen och kommer att vara Marie behjälplig i kontakten med FE.

Henrik Smith uttryckte önskan att få FE's organisations-form mer tydligt förklarad och efterlyste ett separat möte för detta.

Beslut: Marie S. och Jan P. rapporterar till Nationalkommittén om FE vid nästa ordinarie möte.

§10. Stående punkt: Information från Kommitténs KVA klassmedlemmar (I) (5 min)

Kgl. Vetenskapsakademiens ledamöter är indelade efter tio vetenskapliga ämnesområden, kallade klasser. Anders Lindroth är klassmedlem i geovetenskaps-klassen. Han rapporterade om arbetet med att försöka få in mer geovetenskap i grundskolan. Detta är ett arbete som pågått under lång tid, och lite framsteg verkar nu göras. Anders rapporterade också om ett symposium som är i planerings-stadiet. Information finns på KVA's hemsida ([security and preparedness in the changing North – research perspectives](#)). Den 20 april kommer ett seminarium anordnas för riksdagsledamöter kring hur Sverige är förberett på effekter av klimatförändringar. Åtta olika ämnesområden kommer att presenteras. Anders Lindroth och Gesa Weyhenmeyer kommer fortsatt ge information kring detta.

§11. Förslag om att författa ett bas-dokument för presentation av Globala Miljöförändringar? (D) (15 min)

Mats Eriksson presenterade en idé att ta fram en information kring vad Nationalkommittén avser med globala miljöförändringar för att på så sätt presentera Nationalkommittén och det ämnesområde det är satt att arbeta med. I nuläget sakna information om ämnesinnehållet på Nationalkommitténs hemsida och detta är en den första plats sådan information bör finnas. Därtill kan informationen presenteras i format som passar för t.ex. skolor och/eller beslutsfattare.

Katarina Gårdfeldt förklarade att Nationalkommittén inledningsvis refererade till "Planetary Boundaries" för att beskriva innehållet i verksamheten. Det poängterades att inte heller den informationen finns tillgänglig på hemsidan.

Förslaget framfört av Mats E diskuterades och samtliga tyckte det var bra att diskutera Nationalkommitténs vetenskapliga innehåll både för att vi själva ska uppdatera oss kring olika aspekter av miljöförändringar samt för att ta fram information som passar för presentation utåt. Vi har ett uppdrag att informera samhället. Björn-Ola Linnér poängterade att wikipedia inte har någon definition (skolor använder ofta denna källa) vilket visar på behovet. Effekter och lösningar samt hållbarhetsaspekter är viktiga. I ett försök att presentera Nationalkommitténs innehåll är det viktigt att inte väsentliga områden hamnar utanför. Generellt sett är förslaget en bra idé men det finns en risk att arbetet blir omfattande om vi ska försöka få med allt. Det blir viktigt att definiera målgrupp. Skolor kan vara en, men kanske ännu viktigare att sikta på beslutsfattare. Frågan om konceptualisering av globala miljöförändringar är intressant i sig, men komplex och därmed potentiellt svår att förmedla till en skolgrupp. När det gäller kopplingen till ISC så är vi inte bundna till dem i deras definitioner.

Beslut: Mats E. och Katarina G. planerar en process för hur arbetet med att ta fram information om globala miljöförändringar för allmänheten kan göras.

§12. Symposium om Geoengineering, samverkan KVA, Stiftelsen för Strategisk Forskning (SSF) Luleå tekniska Universitet (LTU), statusuppdatering, vem vill göra vad? (D) (15)

Katarina informerade om planen att anordna ett symposium om geoengineering. LTU har säkrat viss finansiering för detta. Stiftelsen för Strategisk Forskning (SSF) där Katarina sitter i styrelsen, tycker också att detta är en intressant aktivitet. Katarina frågade efter intresse bland medlemmarna att vara med och bidra innehållsmässigt till ett dylikt symposium. Kommittén stödde förslaget. Henrik tyckte detta var ett utmärkt initiativ, men menade att det är viktigt att man tittar på detta också från ett bredare samhällsperspektiv, och inte bara fokuserar på den tekniska aspekten. I det breda perspektivet finns intresse att titta på sårbarhetsaspekter, rättighetsaspekter etc. Etiska och ekonomiska aspekter är också viktiga. Katarina informerade om att avsikten var just att ha ett brett angreppssätt. Åsa nämnde att denna idé också resonerade väl med ISC. Det nämndes att det finns många intressanta artiklar och avhandlingar på ämnet. Förslag på talare kan göras på basis av dessa. Det summerades att intresse för aktiviteten finns. En programkommitté kommer att etableras i Luleå. Den kan sedan knyta kontakt med intresserade medlemmar i Nationalkommittén.

§13. Kort information om Verksamhetsplanen, ett levande dokument som uppdateras av kommittémedlemmarna för översikt av föreslagna aktiviteter (10 min)

Eva Friman introducerade Verksamhetsplanen för 2022. Detta är ett levande dokument där alla kan komma med inspel och förslag till aktiviteter. En vision inleder dokumentet. Därefter listas ett antal föreslagna aktiviteter. Det är också av intresse hur nya medlemmar tycker att Nationalkommittén ska prioritera sina aktiviteter. Ett förslag att lägga detta gemensamma dokument på Teams. Katarina erbjöd sig att se om det är möjligt att lägga upp dokumentet på Teams och ta reda på om alla kan komma åt det på detta vis. Verksamhetsplanen skall diskuteras närmare på kommande möte

§14. Kommande möten. Önskemål om att göra inspel, utveckla idéer mm samt datum (10 min)

Swedish National Committee for Global Environmental Change

Katarina frågade hur Nationalkommittén tycker att vi gemensamt ska jobba med innehåll, idéer, möten etc. Nina Wormbs föreslog att vi i tillägg till de reguljära mötena också kan försöka ses fysiskt i de städer där vi bor och arbetar, som olika hubbar. Personliga möten hjälper till att stärka gruppen och dess samarbete. När det gäller att forma agendan inför de reguljära mötena så kan man bjuda in alla att ge förslag på punkter att ta upp. Åsa föreslog att vi kan avsätta tid (30-60 min) på möten för att kunna diskutera substans och innehåll. Medlemmar kan turas om att leda en diskussion kring ett speciellt tema. Det förutsätter att medlemmar tar ansvar för att komma med förslag på ämnen och organiserar dylika diskussionspunkter på agendan.

Nästa möte planeras att äga rum fysiskt på KVA under juni månad, men med möjlighet att koppla in sig digitalt. Katarina skickar ut en Doodle för att hitta lämpligt datum.

§115. Övriga frågor

Nina Wormbs lyfte frågan kring hur KVA kan vara behjälplig att ta hand om riskutsatta forskare. Det kan t.ex. vara forskare som kommer till Sverige från Ukraina och behöver en ny tillfällig bas.

Mötets avslutande

Katarina tackade alla och förklarade mötet avslutat.

Vid protokollet: Mats Eriksson

Justeras

Justeras

Katarina Gårdfeldt

Marie Stenseke